

ODTAJNENÉ

Výtisk č.

✱

008

TAJNÝ ROZKAZ

MINISTRA VNITRA

Ročník 1956

V Praze dne 20. ledna 1956

Číslo 7

OBSAH: 7. Vyšetřování trestných činů spáchaných příslušníky vojsk ministerstva vnitra.

195 52 21
7

Vyšetřování trestných činů spáchaných příslušníky vojsk ministerstva vnitra

- 1) Vydávám „Směrnice o vyšetřování trestných činů spáchaných příslušníky vojsk ministerstva vnitra“, které tvoří přílohu tohoto rozkazu a stanovím počátek jejich účinnosti dnem 1. ledna 1956.
- 2) V souvislosti s tím stanovím k článku 18 Kázeňského řádu ozbrojených sil: *postanovení*

Č. Sv-0366/40-56.

rozhodnout o kázeňském vyřízení trestného činu, spáchaného příslušníkem vojsk MV, je oprávněn náčelník, který je příslušný nařídit zahájení vyšetřování o tomto trestném činu.

- 3) Platnosti pozbývají všechny předpisy, odporující tomuto rozkazu, zejména „Směrnice o vyhledávání“ a „Směrnice o spoluúčasti velitelů v trestním řízení“, vydané v 2. doplňku k předpisu MV-fin-V-1 (čl. 52 RMV čís. 14/54). *Zrušeno R. a TRHNB č. 45/52 - čl. 52 se ruší.*

Ministr vnitra

RUDOLF BARÁK v. r.

Zrušeno dle RMV č. 25/57, čl. 29

Příloha k čl. 7 TRMV č. 7/1956.

SMĚRNICE

o vyšetřování trestných činů spáchaných
příslušníky vojsk ministerstva vnitra.

I.

Předpokladem úspěšného boje proti trestným činům je nejen řádné jejich vyšetření, nýbrž i objasnění příčin, které ke spáchání trestných činů vedly. Aby bylo dosaženo tohoto cíle a aby zároveň byly plněny směrnice strany a vlády s co nejprísnějším zachováváním socialistické zákonosti, stanovím v dohodě s generálním prokurátorem pro vyšetřování trestných činů u vojsk ministerstva vnitra tyto směrnice:

II.

Orgány provádějící vyšetřování.

Čl. 1. Vyšetřování trestných činů, spáchaných příslušníky vojsk ministerstva vnitra, provádějí:

- a) vyšetřovatelé ministerstva vnitra (vojenské kontrarozvědky),
- b) vyšetřovatelé vojenské prokuratury,
- c) velitelé nebo orgány jimi pověřené (vyhledavatelé).

d) vyšetřovatelé veřejné bezpečnosti.

Čl. 2. Vyšetřovatelé ministerstva vnitra (vojenské kontrarozvědky) provádějí vyšetřování závažných protistátních trestných činů; v jednotlivých případech mohou tyto orgány se souhlasem vojenského prokurátora převzít vyšetřování i jiných trestných činů, jsou-li pro to závažné důvody.

Čl. 3. Vyšetřovatelé vojenské prokuratury provádějí vyšetřování trestných činů:

- a) jestliže jejich pachatelem je důstojník (s výjimkou případů, uvedených v čl. 2),
- b) zběhnutí podle § 273 odst. 1 a § 275 odst. 1 tr. z.,
- c) závažných případů rozkrádání a poškozování majetku, který je v socialistickém vlastnictví,
- d) na které trestní zákon stanoví trest vyšší než pět let odnětí svobody nebo trest kratší, avšak jde o případy, které vzhledem ke své závažnosti nebo svému rozsahu vyžadují vyšetření vyšetřovatelem vojenské prokuratury.

Vyšetřovatelům vojenské prokuratury přísluší dále provést vyšetřování ve všech případech, kdy trestným činem příslušníka vojsk ministerstva vnitra byla způsobena smrt.

Čl. 4. Vyšetřovatelé veřejné bezpečnosti konají vyšetřování v případech, kdy k vyšetřování dal příkaz nebo s ním vyslovil souhlas vojenský prokurátor.

Čl. 5. Velitelům nebo orgánům jimi pověřeným (vyhledavatelům) přísluší provést vyšetřování u všech ostatních trestných činů, spáchaných příslušníky vojsk ministerstva vnitra.

III.

Vyšetřování prováděné vyšetřovateli vojenské prokuratury.

Čl. 6. Pro vyšetřování trestných činů vyšetřovateli vojenské prokuratury platí ustanovení trestního řádu a rozkazy generálního a hlavního vojenského prokurátora.

Čl. 7. Jakmile došlo ke spáchání trestného činu, k jehož vyšetřování je příslušný vyšetřovatel vojenské prokuratury, oznámí to velitel, u jehož útvaru byl trestný čin spáchán, nebo jemuž je podřízen pachatel, neprodleně příslušnému vojenskému prokurátoru (telefonicky, poslem, dálnopisem), aby vojenský prokurátor mohl ihned zahájit vyšetřování. V nesporných případech může zároveň již vyslovit souhlas s odevzdáním obviněného vojenskému soudu.

Do příjezdu vyšetřovatele vojenské prokuratury učiní velitel nebo jím pověřený orgán nej-

nutnější opatření k tomu, aby byl zjištěn nebo zadržen pachatel a zajištěny důkazy podle čerstvých stop.

Čl. 8. Vyšetřovatel vojenské prokuratury informuje velitele o průběhu vyšetřování a o jednotlivých důležitých vyšetřovacích úkonech, zejména o vzetí obviněného do vazby. Velitel je povinen vyhovět dožadání vyšetřovatele, týkajícího se vyšetřovacích úkonů.

Čl. 9. Dospěje-li po skončení vyšetřování vojenský prokurátor k závěru, že obviněného je nutno odevzdat vojenskému soudu, zašle veškerý spisový materiál s návrhem žaloby veliteli útvaru, jehož je obviněný příslušníkem, k opatření souhlasu s tímto opatřením, pokud takový souhlas nebyl velitelem již dříve písemně dán (čl. 7).

Čl. 10. K vyslovení souhlasu s odevzdáním obviněného vojenskému soudu je příslušný

- velitel brigády (náčelník jemu na roven postavený) u svobodníků a vojinů,
- náčelník správy (náčelník jemu na roven postavený) u poddůstojníků,
- ministr vnitra u důstojníků.

Čl. 11. Pokud velitel, jemuž byly vojenským prokurátorem odevzdány spisy s návrhem žaloby, není sám podle čl. 10 oprávněn vyslovit souhlas s odevzdáním obviněného vojenskému soudu, předloží spisy i s návrhem žaloby a se svým vyjádřením tomu funkcionáři, jemuž přísluší vyslovit souhlas s odevzdáním obviněného vojenskému soudu.

Čl. 12. Po vyslovení souhlasu příslušný funkcionář zašle spisy s návrhem žaloby vojenskému prokurátoru. Nesouhlasí-li funkcionář, oprávněný k vyslovení souhlasu, s odevzdáním obviněného vojenskému soudu, zašle spisy vojenskému prokurátoru a uvede důvody, proč s takovým opatřením nesouhlasí. Trvá-li vojenský prokurátor přesto na podání žaloby vojenskému soudu, poněvadž jde o trestný čin, který podle zákona nelze vyřídit kázeňsky, projedná věc nadřízený vojenský prokurátor se starším náčelníkem funkcionáře, který odmítl dát souhlas. Je-li pachatelem trestného činu důstojník, projedná věc hlavní vojenský prokurátor s ministerstvem vnitra.

Čl. 13. Výsledek soudního projednání bude sdělen zasláním opisu rozsudku.

Čl. 14. Skončí-li vyšetřování jinak než podáním žaloby, zašle vojenský prokurátor opis svého rozhodnutí (na př. o zastavení trestního stíhání, jeho přerušeni a pod.) veliteli útvaru, jehož příslušníkem je obviněný.

IV.

Vyšetřování prováděné veliteli nebo jimi pověřenými orgány.

Čl. 15. K vyšetřování trestných činů, spáchaných příslušníky vojsk ministerstva vnitra, pokud vyšetřování nepřísluší vyšetřovatelům vojenské prokuratury (čl. 3) nebo vyšetřovatelům ministerstva vnitra (čl. 2), jsou povoláni velitelé nebo jimi pověřené orgány (vyhledavatelé).

Čl. 16. Za vyhledavatele určí každý velitel brigády (náčelník jemu na roveň postavený) nejšlechopnější důstojníky, a to tak, aby pro každý prapor nebo útvar jemu na roveň postavený byl pokud možno alespoň jeden vyhledavatel.

Potřebný počet vyhledavatelů určí též náčelník správy (náčelník jemu na roveň postavený).

Čl. 17. Seznam určených vyhledavatelů zašle velitel, který je určil, do tří dnů po uveřejnění v rozkaze příslušnému vojenskému prokurátoru.

Čl. 18. Při přemístění vyhledavatele nebo jeho odvelení nebo onemocnění na dobu delší než 3 měsíce, určí velitel nového vyhledavatele a oznámí to do tří dnů příslušnému vojenskému prokurátoru.

Čl. 19. Vyhledavatelé jsou určováni na dobu nejméně jednoho roku. Ke zvyšování jejich odborné kvalifikace organisuje velitel ve spolupráci s příslušným vojenským prokurátorem krátkodobé instruktáže nebo semináře.

Čl. 20. Vyhledavatelé jsou vyšetřovacími orgány velitele, který je určil a jsou proto povinni podávat mu hlášení o průběhu vyšetřování; pokyny pro postup při vyšetřování mohou přijímat pouze od velitele, který je určil a od příslušného vojenského prokurátora. Veliteli, který určil vyhledavatele, přísluší také rozhodovat o stížnostech, podaných na opatření učiněná vyhledavatelem.

Čl. 21. Vyhledavatelé provádějí vyšetřování na rozkaz velitele, který je určil. Jeho povinností je zajistit, aby vyhledavatel mohl po dobu vyšetřování plnit úkoly, které mu z této funkce vyplývají. Ostatní náčelníci vyhledavatelů nesmějí se do vyšetřování vměšovat a dávat jim rozkaz týkající se postupu vyšetřování nebo věci, která se vyšetřování týká.

Čl. 22. Na zákonnost vyšetřování, prováděného vyhledavatelem vykonává dozor příslušný vojenský prokurátor, jehož pokyny pro postup při vyšetřování jsou pro vyhledavatele závazné.

Čl. 23. Nesouhlasí-li velitel s pokynem vojenského prokurátora, je oprávněn podat si stížnost nadřízenému vojenskému prokurátoru, je však povinen pokyn provést.

Čl. 24. Z vyšetřování určitého případu je vyloučen vyhledavatel:

- a) je-li nejbližším náčelníkem obviněného,
- b) lze-li pochybovat o jeho nepodjatosti pro osobní poměr k vyšetřované věci, nebo osobě obviněného anebo
- c) byl-li svědkem věci, která je předmětem vyšetřování.

Jakmile vyhledavatel se dozví o některé skutečnosti, odůvodňující jeho vyloučení z vyšetřování, oznámí to ihned veliteli, který o vyloučení rozhodne.

Čl. 25. Vojenský prokurátor je oprávněn požádat velitele, aby vyšetřování bylo odnáto určitému vyhledavateli a svěřeno jinému vyhledavateli.

V.

Průběh vyšetřování prováděného vyhledavatelem.

Čl. 26. Vyhledavatel smí zahájit vyšetřování jen na písemný rozkaz velitele, který jej určil do funkce vyhledavatele.

Čl. 27. Rozkaz velitele k zahájení vyšetřování musí obsahovat:

- a) hodnotu a jméno obviněného, proti kterému se má vyšetřování provést, datum narození a označení útvaru, jehož je příslušníkem,
- b) označení věci, která má být předmětem vyšetřování,
- c) lhůtu, ve které má být vyšetřování skončeno,
- d) jméno a hodnotu vyhledavatele, který má vyšetřování provést,
- e) datum vydání rozkazu a podpis velitele.

Není-li při zahájení vyšetřování znám pachatel trestného činu, který má být vyšetřen, nařídí velitel svým rozkazem vyšetřování proti neznámému pachateli.

Čl. 28. Rozkaz k zahájení vyšetřování vyhotoví se ve třech stejnopisech, z nichž jeden zůstane u velitele, který vyšetřování nařídil, druhý obdrží vyhledavatel, třetí se odešle neprodleně příslušnému vojenskému prokurátoru.

Rozkaz k zahájení vyšetřování musí být vydán nejpozději do 24.00 hodin potom, co se velitel dozvěděl o spáchaném trestném činu.

Čl. 29. Zjistí-li vyhledavatel během vyšetřování, že jde o trestný čin, jehož vyšetřování přísluší vyšetřovateli vojenské prokuratury nebo vyšetřovateli ministerstva vnitra (vojenské kontrarozvědky), oznámí to ihned veliteli, který vyrozumí příslušného vojenského prokurátora nebo vyšetřovatele ministerstva vnitra (vojenské kontrarozvědky).

Čl. 30. Vyšetřování, prováděné vyhledavatelem, musí být skončeno nejpozději do 15 dnů od té doby, kdy byl vydán rozkaz k zahájení vyšetřování. Nemůže-li být vyšetřování v této lhůtě skončeno, vyrozumí velitel o tom příslušného vojenského prokurátora, který může ze závažných důvodů prodloužit lhůtu o dalších 15 dnů, nebo zařídí převzetí dalšího vyšetřování vyšetřovatelem vojenské prokuratury. Prodloužit lhůtu pro vyšetřování není možno v případech, kdy je obviněný ve vazbě.

Čl. 31. Velitelé i vyhledavatelé jsou povinni uchovat v tajnosti všechny skutečnosti, se kterými se setkali během vyšetřování.

VI.

Práva a povinnosti vyhledavatelů

Čl. 32. Úkolem vyhledavatelů za vyšetřování je objasnit trestný čin, pachatele a okolnosti, za nichž byl trestný čin spáchán, motivy, které pachatele ke spáchání trestného činu vedly a škodu, která byla trestným činem způsobena.

Vyhledavatel učiní ve vyšetřování vše, co je nutné k úplnému objasnění věci, zejména sbírá důkazy o rozhodných skutečnostech, ať již svědčí ve prospěch nebo neprospěch obviněného. Za tím účelem má vyhledavatel právo bez předchozího souhlasu vojenského prokurátora:

- a) vyslýchat svědky a obviněného,
- b) vyžadovat si posudky znalců,
- c) provádět prohlídku místa, kde byl trestný čin spáchán,
- d) provádět konfrontace mezi obviněnými a svědky a mezi svědky navzájem.

Čl. 33. Vyhledavatel má dále právo bez předchozího souhlasu vojenského prokurátora:

- a) odejmout věci, důležité pro trestní řízení, je-li nebezpečí v prodlení, nebo má-li být věc odňata při výkonu domovní nebo osobní prohlídky,
- b) provést domovní a osobní prohlídku u příslušníků vojsk ministerstva vnitra, je-li nebezpečí v prodlení nebo jde-li o osobu přistiženou při činu samém; vyhledavatel je při provádění domovní prohlídky povinen umožnit, aby se jí zúčastnila osoba, u níž se prohlídka koná, nebo některý dospělý člen její domácnosti, a vydat jí písemné potvrzení o důvodech prohlídky a jejím výsledku, jakož i o věcech při ní vydaných nebo odňatých.

Nebezpečí v prodlení je dáno tehdy, vyžaduje-li zájem vyšetřování provedení uvedených opatření k zabezpečení důkazů důležitých pro soudní řízení a nelze předem dosáhnout souhlasu

vojenského prokurátora k provedení těchto opatření. Ve všech těchto případech je vyhledavatel povinen podat prostřednictvím velitele vojenského prokurátora do 48 hodin po provedení zprávu o důvodech provedení opatření a o jeho výsledku.

Není-li nebezpečí v prodlení, smí vyhledavatel provést uvedené úkony jen na příkaz nebo se souhlasem příslušného vojenského prokurátora. Ve všech případech musí však vyhledavatel před provedením těchto úkonů vyrozumět o tom náčelníka, který jej určil do funkce, pokud by tím nebyl zmařen účel úkonu.

Čl. 34. Všechna opatření, uvedená v člancích 32 a 33 může vyhledavatel provést jen vůči příslušníkům vojsk ministerstva vnitra.

Má-li být vyšetřovací úkon proveden u jiného útvaru, požádá velitel na návrh vyhledavatele příslušného velitele útvaru, kde úkon má být proveden, o provedení potřebného úkonu a o podání zprávy o výsledku. Dožádaný velitel pověří provedením úkonu jím určeného vyhledavatele.

Týká-li se vyšetřovací úkon civilní osoby nebo příslušníka jiného ozbrojeného sboru, požádá vyhledavatel prostřednictvím velitele o provedení takového úkonu příslušného vojenského prokurátora nebo součást veřejné bezpečnosti.

VII.

Zakončení vyšetřování prováděného vyhledavatelem.

Čl. 35. Pokládá-li vyhledavatel vyšetřování za skončené, seznámí obviněného s vyšetřovacím materiálem a dotáže se ho, zda a v jakém směru žádá o doplnění vyšetřování, případně jaké další návrhy na provedení důkazů uplatňuje. Žádá-li obviněný za provedení nových důkazů, které jsou rozhodné pro správné posouzení věci, vyhledavatel takové důkazy provede; neopodstatněné nebo zřejmě zbytečné návrhy zamítne. O seznámení obviněného s výsledkem vyšetřování a o jeho návrzích sepiše vyhledavatel stručný záznam, který vloží do vyšetřovacího spisu.

Čl. 36. Po obeznámení obviněného s výsledky vyšetřování a po případném doplnění vyšetřování podle návrhu obviněného vypracuje vyhledavatel souhrnnou zprávu o výsledcích vyšetřování, ke které připojí všechny protokoly, sepsané s obviněným, se svědky, protokoly o místním ohledání, znalecké posudky, případně jiné písemnosti a věcné důkazy, které během vyšetřování shromáždil.

Souhrnnou zprávu s těmito přílohami předloží veliteli, který dal rozkaz k provedení vyšetřování a současně mu podá návrh na rozhodnutí ve věci.

Čl. 37. Velitel, který obdržel zprávu vyhledavatele a připojené k ní přílohy, rozhodne podle výsledků vyšetřování o tom, zda:

- a) další řízení nemá být konáno vzhledem k tomu, že nebyl prokázán trestný čin,
- b) případ má být vyřešen kázeňsky, neboť jde pouze o kázeňský přestupek nebo o trestný čin, který lze kázeňsky vyřídit a takové vyřízení pokládá za postačující, nebo zda
- c) případ má být odevzdán vojenskému prokurátoru, aby obviněný byl odevzdán vojenskému soudu.

Rozhodnutí o tom, že další řízení nemá být konáno nebo že případ má být vyřízen kázeňsky, poznamená velitel na zprávě, předložené mu vyhledavatelem.

Čl. 38. Rozhodne-li se velitel pro odevzdání obviněného vojenskému soudu, musí si k tomu opatřit dříve, než zašle spisy vojenskému prokurátoru, souhlas funkcionáře, oprávněného vyslovit souhlas s takovým opatřením. K tomu účelu předloží mu přímo veškeré spisy, shromážděné za vyšetřování a připojí k nim výpis ze záznamu o odměnách a trestech a služebně-politickou charakteristiku obviněného.

V případech, kde je více obviněných, je třeba vyžádat nejprve souhlas funkcionáře, příslušného k vyslovení souhlasu o odvezení soudu obviněného hodností nejstaršího.

Čl. 39. Byl-li vysloven souhlas příslušného funkcionáře s odevzdáním obviněného vojenskému soudu, zašle velitel vojenskému prokurátoru:

- a) souhrnnou zprávu vyhledavatele o výsledku vyšetřování,
- b) veškeré přílohy (protokoly), pořízené vyhledavatelem během vyšetřování,
- c) rozkaz vydaný k zahájení vyšetřování, případně rozkaz ke vzetí obviněného do vazby a číslo spisu, jímž byl příslušným funkcionářem vysloven souhlas se soudním stíháním,
- d) opis záznamu o odměnách a trestech,
- e) služebně-politickou charakteristiku obviněného.

Čl. 40. Rozhodl-li se velitel stíhání obviněného zastavit nebo vyřídit kázeňsky, vyrozumí o tom

příslušného vojenského prokurátora, jemuž zašle opis rozkazu k zahájení vyšetřování.

Vojenskému prokurátoru přísluší právo prověřit zákonnost takových rozhodnutí velitele. Nesouhlasí-li vojenský prokurátor s rozhodnutím velitele o zastavení stíhání nebo s kázeňským vyřízením, upozorní na závady velitele a zůstalo-li jeho upozornění bezvýsledné, oznámí věc nadřízenému prokurátoru, který ji projedná se starším náčelníkem velitele, o jehož rozhodnutí jde.

VIII.

Vzetí obviněného do vazby.

Čl. 41. Ke vzetí poddůstojníka nebo příslušníka mužstva do vazby, jsou-li dány zákonné důvody, (§ 90 tr. ř.), je třeba vždy předchozího písemného rozkazu velitele, který vydal rozkaz k zahájení vyšetřování. O vzetí obviněného do vazby rozhodne velitel při zahájení vyšetřování nebo v jeho průběhu na návrh vyhledavatele, jsou-li pro to zákonné důvody.

Čl. 42. Rozkaz velitele ke vzetí obviněného do vazby musí obsahovat:

- a) hodnost, jméno a datum narození obviněného,
- b) označení důvodů, pro které je obviněný brán do vazby,
- c) datum vyhotovení rozkazu a podpis velitele.

Čl. 43. Rozkaz velitele o vzetí obviněného do vazby obdrží vyhledavatel k založení do vyšetřovacího spisu; opis rozkazu zašle velitel do 24 hodin po vydání vojenskému prokurátoru.

Čl. 44. Ke vzetí do vazby nebo zatčení důstojníka v činné službě je příslušný jedině vojenský prokurátor, který k takovému opatření si vyžádá předchozí souhlas ministra vnitra.

Čl. 45. Vazba, uvalená podle čl. 41 velitelem, nesmí trvat déle než 15 dnů; po uplynutí této lhůty musí být obviněný buď z vazby propuštěn, nebo odevzdán vojenskému prokurátoru.

Čl. 46. Nesouhlasí-li vojenský prokurátor se vzetím obviněného do vazby, musí být na jeho žádost obviněný z vazby propuštěn.

Obdrží: ministr vnitra
náměstci ministra vnitra
vojenské součásti MV
HS-VB a S-VB